DEPOT LEGAL

NGÀY THỨ BA 16 SEPTEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE № 2706

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

ANNONCES

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au Directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN-KHÔI
Administrateur adjoint : NGUYỄN-H.-LẠP

Adresse télégraphique : TRUNGBAC-TAN-VAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

Richesse dans la 3e page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Một số tiền quyên-trợ cho nạn dân bị lụt non bốn vạn đồng

Mới đọc cái đầu nài này, những nạn dân bị lụt ở miền đê vỡ ta dương cơm không có ăn, áo không có mặc, nhà không có ở, lênh-đênh chim nổi ở trong chỗ sóng vùi cát lấp hơn hai tháng trời nay trông ơn cứu-tế như trông mẹ về chợ kia đã chắc mầm được một số tiền quyên trợ khá to, vốc nước Tây-giang, dù chưa thấm thía vào đâu, mà con cá khô trong xe may ra cũng nhờ đó mà cầm hơi được. Khoan! Khoan đã! Cái số tiền quyên trợ non bốn vạn đồng là cái số tiền của Hoa-dân kiều-ngụ ở trong Nam-kỳ ta họ gom góp nhau có trong mấy ngày mà được bấy nhiêu đó để gửi về cứu-tế cho những đồng-bào họ bên Quảng-đông Tàu cũng vỡ đê, cũng bị lụt, cũng gieo neo khốn khổ về cái nạn đại-thủy như các đồng-bào ta trong mấy tỉnh Bắc-kỳ. Cái số tiền non bốn vạn ấy tuy cũng gọi là một số tiền quyên trợ cho nạn-dân bị lụt, nhưng là của người Tàu quyên trợ cho nạn-dân bị lụt ở Tàu, chứ chưa phải là của người mình quyên trợ cho nạn-dân bị lụt ở mình. Hiện nay các nhà trí-thức, các nhà từ thiện ta cũng đã có phát-khởi một hội-đồng cứu tế, đưa số đi quyên khắp mọi nơi trong nước mà không biết đã được một số tiền như thế chưa? không biết rồi có được một số tiền như thế không? Những nạn-dân bị lụt ở mình không biết đến năm nào, tháng nào, ngày nào mới được chịu cái ơn chia cơm sẻ áo của anh em cùng nước cùng nòi một số tiền như thế?, hơn thế? hay kém thế?

Cứ cái cảm-tưởng chung mà nói thì những Hoa-dân kiều-ngụ ở Nam-kỳ ta ước số chỉ có chừng năm sáu mươi vạn, so với mười mấy trăm vạn người mình, số người mình còn đông gấp mấy trăm lần người họ; số người nhiều hơn thì tất số tiền cũng nhiều hơn. Kiều-dân Tàu đối với nạn dân bị lụt ở Tàu, tình châu quận, nghĩa giống nòi, quan-hệ một thiết với nhau thế nào thì người mình với nạn dân bị lụt ở mình cũng thế, kiều-dân Tàu biết thương nhau, xót nhau, sẵn lòng giúp đỡ nhau mà khẳng-khái dốc túi để quyên trợ cho những nạn-dân bị lụt ở Tàu mà người mình đối với những nạn-dân bị lụt ở mình lại nguội lạnh, lại thờ-ơ, lại thắt chặt bần bao mà không có được kẻ ít người nhiều để trả cái nợ đồng-lần cứu tai tuất hoạn. Đáng lẽ ra kiều-dân Tàu có năm, sáu mươi vạn kẻ ở Nam-kỳ, trong có mấy ngày mà quyên trợ cho đồng-bào bị nạn được một số tiền như thế thì mười mấy trăm vạn người mình kêu hô cổ-động trong hàng mấy tháng trời, chắc phải được một số tiền quyên trợ cho đồng-bào bị nạn to gấp năm gấp mười như thế là ít.

Song, ta thật chưa dám quả quyết nói như thế; vì ta chưa dám chắc cái lòng ái-quốc ái-chủng, tương bảo tương trợ của ta hẳn giàu được như kiều-dân Tàu. Kiều-dân Tàu sang trú ngụ ở nước ta, không có cơ-nghiệp bằng-tạ của tổ-tiên, không có quyền-lực bảo hộ của chính-phủ, mà nghiễm-nhiên thành một cái đoàn-thể rất kiên-cố, học-đường có, y-viện có, công-sở có, phàm trăm công nghìn việc, cái gì cũng liên lạc quần-trí quần-lực, đồng tâm cộng-tế, chiếm được thắng trước ưu tiên hơn mình; xét ra là toàn bởi cái lòng ái quốc ái-chủng, tương bảo tương trợ của họ mà gây nên được như thế. Người mình quen cái thói tự tư tự lợi, thân ai người nấy, chẳng ai thương ai, chẳng ai giúp ai; cái khôn sắc-cạnh độc nhất vô nhị của mình là bác bác tước của người đồng-bào, bóc lột của người đồng bào, gạt gẫm của người đồng-bào, để làm giàu có sang trọng riêng cho mình thì có, chứ ra công ra của để cứu giúp người dưng nước lã thì không phải là chuyện thường có mấy khi. Cụ tổ-sư phải *vị ngã* ở Á-châu này là Dương-tử, vị ngã đến nỗi dứt một cái lông mà lợi cho người khác cũng không làm. Tưởng cái số môn-đồ Dương-tử ở xã-hội mình cũng không phải là ít, chẳng có thế mà hàng phố cháy nhà, có kẻ nhẫn tâm đi đến nhà bị nạn hỏi của hôi đồ; chẳng có thế mà chiếc đò đồng lụt có được nắm mớ gì, có kẻ đang tay ẵm người xuống nước mà cướp từ lồng gà thúng bắp; đò còn bảo là những phường đạo-tặc vô lương dẫu nước nào dân nào mà chẳng có hạng người ấy, nhưng ta lại xét đến những bậc thượng-lưu, những người có vị-vọng, có tư-sản, có đủ sức mà gây dựng nên những công cuộc lợi vật tế nhân, mà thử hỏi dân khắt-cái đầy đường, đã có ai lập được một cái bần-nhân-viện? dân vô nghiệp khắp nơi đã có ai lập được một cái tập-nghệ-sở? người ốm không có chỗ thuốc thang, trẻ con không có chỗ đến sách, trừ ra ở tỉnh thành được một cái nhà thương, một cái trường học của nhà-nước, mười phần chưa chắc đã thu dụng lấy một, còn ngoại-giả đã có đâu có được một cái y-viện tân lập, một cái học-đường tư biện như của kiều-dân Tàu? Trông người lại ngẫm đến ta, ta nói đến cái số tiền non bốn vạn của kiều-dân Tàu quyên trợ cho đồng-bào bị nạn ở Tàu mà ta chưa dám vội mừng cho đồng-bào bị nạn của ta đã chắc nhờ được cái thực-tâm thực-huệ của anh em cùng nước cùng nòi có một số tiền gấp năm gấp mười như thế.

Than ôi! cái lương-tâm trắc-ẩn tu ố, chẳng có lẽ ta đã cốt một mất hết cả rồi. Con ngựa đau cả tàn không ăn cỏ, chẳng có lẽ trông thấy người cùng nòi cùng nước, kẻ đói người rách, kẻ khóc người la mà ta nỡ điềm-nhiên bất động, cái tính chủng-tộc, ta lại không bằng loài động-vật vô linh. Cái gương ái quốc ái chủng, tương bảo tương trợ của kiều-dân Tàu đã bày ra ở trước con mắt ta, tưởng phàm người mình ai còn có chút lương-tâm cũng biết tự thẹn mình, tự trách mình mà gắng theo cái gương tốt ấy, gia tâm quyên trợ cho đồng-bào bị nạn của ta; cái số tiền non bốn vạn của kiều-dân Tàu quyên-trợ cho đồng-bào bị nạn ở Tàu, tưởng chỉ bằng cái phí rượu chè hát xướng một tối ở Hà-thành ta; nếu góp cả cái hảo-tâm từ-thiện của các người trong nước ta thì không phải không có được một số tiền gấp năm gấp mười như thế vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 15 Septembre 1924

Tại hội Vạn-quốc

Ngày thứ bảy, sau khi bàn-bạc về các vấn-đề, tổng ban thứ ba cử một hội-đồng do M. Benès chủ trương để dự thảo một bản điều-lệ.

Tiếp ban thứ nhất vẫn xét lời khánh-phá Pháp xin bỏ tiền ra lập một viện trí thức tư tích ở Paris. Viên đại-biểu nước Anh nói rằng việc ấy rất quan-hệ, song một viện trí thức tư ích, ông tổng-trưởng là người Pháp, mà nơi trụ sở lại ở Paris, e rằng lại phải chịu cái ảnh-hưởng của Pháp nhiều quá.

Ông Bergson và ông George Bonnet có bày tỏ mọi lẽ rằng viện ấy sẽ theo đuổi một cái mục-đích quốc-tế và có nói rõ nước Pháp xin lập ra viện ấy cái bản ý làm sao. Việc ấy còn giao cho phụ ban xét.

Tại hạt Maroc của Tây-ban-nha

Quân Tây-ban-nha vẫn đánh nhau để giữ cho vững mặt trận Tây-ban-nha. Các báo ở Madrid nói rằng tình trạng ở miền tây-ẩn như thường. Ở mặt trận của linh Pháp mọi nơi rất là yên-tĩnh.

Cavite, ngày 15 Septembre 1924

Gió bão ở Nhật-bản

Tin Londres.— Có điện tin ở Kobé đến nói rằng ở Kobé có gió bão tổn hại rất nhiều.

Cuộc bay vòng thế giới

Tin Washington. — Các phi-hành gia Hoa-kỳ khởi hành ở Washington bay đi Dayton, và Seattla. Đến đó thì kết 1 ều cuộc bay vòng thế-giới.

Nước Pháp với cái chương-trình Dawes

Báo *Matin* nói rằng nước Pháp dự phần vào trái khoản 400 000 marks kim-tệ cho nước Đức vay, theo như các khoản trong chương-trình Dawes.

Hoa-kỳ với nước Brésil

Tin Washington — Quan phó đốc-đốc Johm Daylor, coi các đội chiến-thuyền ở Petits Aulilles tiếp được lệnh phải dự bị để đi đến hải-phận Brésil phòng khi việc khởi loạn ở San Pauto lan rộng ra, tiện bảo hộ cho người Hoa-kỳ ở đấy. Có bốn tuần dương-hạm sẽ đi.

Ông thủ-tướng mới Trung-hoa

Tin Bắc-kinh. — M. Hui-nhing (?) trước có tòng học ở Hoa-kỳ, được cử làm thủ-tướng. Trong năm 1920 ông đã sung chức ngoại-giao bộ thượng-thư, năm 1913 ông sung chức đại-sứ ở nước Đức, và năm 1920 ở Đan-mạch.

Tin Trung-hoa

Ngô-bội-Phu với việc chiến tranh

Ngô-bội-Phu tính rằng thế nào cũng phải giáp Tế-nhiếp-Nguyên. Tài-thánh của tỉnh Giang-tô rất là co 1 ep. Ngô-bội-Phu có giáp tiền cho mới có thể theo đuổi việc chiến-tranh được. Song Ngô cũng phải giữ lại đã tiền để ngội trương tác-Lâm có đem quân đến giáp Lư-vinh-Tường, thì Ngô sẽ chận đường không cho đi.

Cái thế lực của Tế-nhiếp-Nguyên

Quân linh của Tế-nhiếp-Nguyên có độ 100.000 người. Nay mai Ngô sẽ giáp cho độ bi vạn linh. Trong ba bốn ngày nữa thì 30.000 người sẽ tới Nam-kinh. Đại để số quân-linh của Tế đóng ở mặt trận Quinsan. Tế lại còn nhiều quân đóng chung quanh Hàng-ở phía tây Thái-hồ nữa. Ở phía tây Thái-hồ có hai chỗ có 10.000 người đóng. Có tin rằng Tế đã tiếp được sáu cái tàu bay ở Nanyuan gởi đến.

Tư gia không được gởi giấy thép đi Thượng-hải, chỉ có gởi qua đường Yên-đài là được mà thôi. Thư tín và điện báo kiểm soát rất ngặt.

Đoàn-kỳ-Thụy với việc chiến tranh

Có tin rằng Đoàn-kỳ-Thụy hãy nay vẫn ở Triều-tân sẽ đến tỉnh thành Quảng-đông để giáp Tôn đánh đảng Trực-lệ.

Nghe đâu Đoàn đã cho một việc đại-tướng đến Quảng-đông, để xếp đặt việc Bắc phạt. Lại có tin rằng Đoàn sẽ cử người đi Quảng-đông để điều đình khiến cho Trần-quýnh-Minh và Tôn-đật-Tiên hòa-hợp với nhau, để cùng nhau đem hết cả quân-linh miền Nam tiến lên đánh miền Bắc.

Quân linh sẽ chia làm ba ngả mà tiến hành. Đại quân do Tôn-Văn quản đốc, thì lấy linh ở Quảng-đông, Vân-nam và Hồ-nam. Đạo quân tiên phong thì lấy linh của Chiết-giang. Tả dực thì sẽ tiến lên đến Hà-nam, để đánh đuổi quân của Ngô-bội-Phu ở đấy. Hữu-dực thì tiến lên đến Phúc-kiến.

Trương tác-Lâm với việc chiến-tranh

Có điện-tín của Trương-tác-Lâm báo rằng quân linh của Đông-tam-tỉnh đã thu xong, và đã cử đi đánh Trực-lệ, và bảo Tôn phải mau mau khởi hành đi đánh Trực-lệ.

Tôn-đật-Tiên với Lư-vinh Tường

Tôn tiếp được điện tín của Lư-vinh Tường, đốc quân Chiết-giang nói rằng hẵn cho con trai hẵn đến Quảng-đông để thương nghị với các quan Quảng-đông về việc Bắc phạt.

VĂN UYỂN

Ngẫu

I

Suốt một năm đông mới gặp nhau,
Cảm thương nỗi vợ chồng Ngâu.
Ba trăm năm sáu ngày li-biệt,
Vậy khắp non sông đợi lệ sầu!

II

Trông ngóng chàng Ngưu mắt đã mòn,
Vua cha sao chẳng xét tình con?
Một năm một chuyến cùng sum-họp,
Giọt lệ chan hòa với nước non!

III

Dòng nước sông Ngân sóng dập dềnh,
Thương ai vợ vẫn đứng trông quanh.
Một đêm thất-tịch nghìn cay đắng,
Vậy khắp non sông giọt lệ tình!

IV

Ai làm nên nỗi nhà vợ chồng ngâu,
Nỗi nọ đường kia chờ với nhau.
Trần-gian có người vô tội vạ,
Một năm một gặp khác gì đâu!

Cẩm-lân.

CHƯƠNG TRÌNH TRUNG-HỌC NAY MAI LẠI SỬA ĐỔI

Quan-báo nước Pháp có đăng một bản lệnh của quan Học-bộ thượng-thư định từ ngày khai trường năm nay thì các trường trung-học ở Pháp lại sẽ lập lại các lớp 6e B và 5e B, nghĩa là lại các trường trung-học lại có một ban kim-thời như cũ.

Ngoài bản lệnh ấy lại còn một bản lệnh định rằng tại ban kim-thời trước đây mỗi tuần lễ có sáu giờ dạy Latin, thì từ rày sáu giờ ấy dùng như sau này: bốn giờ dạy chữ Pháp, một giờ dạy khoa học và một giờ dạy Tiếng ngoại quốc.

Trong bản tờ trình của quan thượng-thư nói về việc ấy, ngài có nói theo như lời các ý-kiến chuông-giáo các trường trung-học, thì học-sinh không phải người nào cũng học chương-trình cổ-điển được, mà lắm người không có khiếu học từ-ngữ, lại rất có khiếu về các sinh-ngữ hoặc các khoa học, nên chi cái lệnh Bérard bắt học trò trung-học nhất loạt phải theo chương-trình cổ điển cả không có thể thi-hành được. Vì vậy ngài xin bãi lệnh ấy đi, song ngài cũng không muốn theo hẳn các chương-trình soạn ra trong năm 1902, nay ngài hãy tạm lập lại lớp 6 A và 5 A, nay mai ngài sẽ chỉnh-đốn lại cả chương-trình các trường trung-học.

SỐ NGƯỜI BỊ HẠI VỀ Ô-TÔ Ở HOA-KỲ

Người Hoa-kỳ dù g ô tô rất n iều, mà chết về ô-tô cũng nhiều. Mới đây một ông quan tòa Hoa-kỳ tên M. Housse diễn t nyết tại một nước bảo-cử có nói: dương đem hết cả quân-linh miền Nam tiến lên đánh miền Bắc.

Quân linh sẽ chia làm ba ngả mà tiến hành. Đại quân do Tôn-Văn quản đốc, thì lấy linh ở Quảng-đông, Vân-nam và Hồ-nam. Đạo quân tiên phong thì lấy linh của Chiết-giang. Tả dực thì sẽ tiến lên đến Hà-nam, để đánh đuổi quân của Ngô-bội-Phu ở đấy. Hữu-dực thì tiến lên đến Phúc-kiến.

Trương tác-Lâm với việc chiến-tranh

Có điện-tín của Trương-tác-Lâm báo rằng quân linh của Đông-tam-tỉnh đã thu xong, và đã cử đi đánh Trực-lệ, và bảo Tôn phải mau mau khởi hành đi đánh Trực-lệ.

Tôn-đật-Tiên với Lư-vinh Tường

Tôn tiếp được điện tín của Lư-vinh Tường, đốc quân Chiết-giang nói rằng hẵn cho con trai hẵn đến Quảng-đông để thương nghị với các quan Quảng-đông về việc Bắc phạt.

VĂN UYỂN

Ngẫu

I

Suốt một năm đông mới gặp nhau,
Cảm thương nỗi vợ chồng Ngâu.
Ba trăm năm sáu ngày li-biệt,
Vậy khắp non sông đợi lệ sầu!

II

Trông ngóng chàng Ngưu mắt đã mòn,
Vua cha sao chẳng xét tình con?
Một năm một chuyến cùng sum-họp,
Giọt lệ chan hòa với nước non!

III

Dòng nước sông Ngân sóng dập dềnh,
Thương ai vợ vẫn đứng trông quanh.
Một đêm thất-tịch nghìn cay đắng,
Vậy khắp non sông giọt lệ tình!

IV

Ai làm nên nỗi nhà vợ chồng ngâu,
Nỗi nọ đường kia chờ với nhau.
Trần-gian có người vô tội vạ,
Một năm một gặp khác gì đâu!

Cẩm-lân.

VIỆC LOẠN TÔN-GIÁO Ấn-ĐỘ

Trong việc loạn tôn-giáo mới đây, người Ấn-độ giáo, và người Hồi-hồi giáo ở Delhi hai bên đánh nhau dữ-dội. Sau hai bên lập một cuộc hội nghị để điều-đình với nhau, nhưng cuộc hội-nghị không thành-công, hai bên vẫn gây nhau như trước, không khéo nay mai lại gây nên rối loạn.

Các quan chức Anh đã dự-bị rất nhiều quân linh để phòng ngừ việc rối-loạn.

HÀI ĐÀM

Giải nghĩa ngờ

Tục-ngữ ta có câu rằng « *Trăm tội đổ nhà oản* » — Nhà oản là cái gì? — Tại sao trăm tội lại đổ cả cho nhà oản?

Có ông cho là chữ « oản » vì nhà in sắp lầm dấu hỏi, chứ nói cho đúng thì là « *Trăm tội đổ nhà oản* ». Giải nghĩa như t ế, có hai lẽ chưa được ổn: Một là thuở xưa làm chi đã có văn quốc-ngữ; hai là đổ tội cũng có nhà không oan thì sao.

Vậy c i nên đọc là « *Trăm tội đổ nhà in* » vì các ông soạn sách và dịch sách đôi nay, động có chỗ nào sai lỗi, thường hay đổ cho nhà in sắp lầm.

Hi-đình, Nguyễn-văn-Tôi.

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ mười

(Tiếp theo)

Các số sau này đều được hoàn lại 100 đồng.

74.311	87.459	99.267	111.068
74.355	87.499	99.353	111.023
74.486	87.567	99.401	111.146
74.568	87.522	99.426	111.332
74.917	87.645	99.497	111.534
75.016	87.696	99.619	111.709
75.073	87.766	99.857	111.751
75.121	87.769	99.883	111.837
75.147	87.775	100.063	111.963
75.280	87.897	100.309	112.081
75.284	87.937	100.340	112.174
75.286	87.949	100.541	112.252
75.373	88.035	100.570	112.309
75.558	88.173	100.588	112.343
75.794	88.206	100.659	112.368
75.838	88.242	100.881	112.774
76.029	88.259	100.867	113.035
76.487	88.295	100.893	113.070
76.561	88.560	100.999	113.243
76.590	88.561	101.021	113.246
76.881	88.581	101.046	113.344
76.982	88.723	101.158	113.448
77.188	88.843	101.306	113.543
77.297	88.970	101.358	113.675
77.302	89.206	101.664	113.734
77.363	89.268	101.727	113.747
77.514	89.382	101.828	113.844
78.050	89.668	102.003	113.939
78.081	89.917	102.212	114.005
78.367	90.025	102.284	114.059
78.357	90.047	102.286	114.062
78.670	90.347	102.357	114.131
78.825	90.372	102.376	114.286
78.850	90.541	102.605	114.299
78.891	90.743	102.691	114.320
78.925	90.744	102.724	114.492
79.106	90.783	102.784	114.521
79.145	90.891	102.854	114.703
79.154	90.916	102.936	115.035
79.252	90.999	103.027	115.181
79.278	91.002	103.116	115.183
79.372	91.038	103.183	115.311
79.565	91.117	103.448	115.446
79.644	91.260	103.497	115.560
79.863	91.395	103.637	115.614
80.125	91.502	103.677	115.747
80.165	91.535	103.611	115.960
80.203	91.630	103.894	115.998
80.444	91.773	104.057	116.193
80.751	91.793	104.046	116.250
80.789	91.942	104.330	116.308
80.927	92.069	104.376	116.463
81.087	92.229	104.514	116.519
81.107	92.512	104.920	116.769
81.200	92.696	104.922	116.776
81.331	92.809	104.942	116.886
81.544	92.764	105.276	116.928
81.565	92.843	105.286	117.083
81.591	92.871	105.314	117.480
81.643	92.887	105.338	117.609
81.826	93.213	105.436	117.653
81.959	93.368	105.454	117.701
82.035	93.418	105.558	117.746
82.083	93.471	105.668	117.754
82.137	93.768	106.164	117.899
82.260	93.860	106.242	117.922
82.382	93.866	106.494	117.928
82.396	93.876	106.539	117.956
82.398	93.901	106.549	118.250
82.514	93.949	106.611	118.330
82.633	94.028	106.625	118.997
82.683	94.113	106.643	119.726
82.796	94.196	106.857	118.836
82.854	94.384	106.915	118.880
82.871	94.391	106.943	118.981
82.900	94.401	107.039	119.180
82.929	94.502	107.188	119.259
83.041	94.774	107.319	119.385
83.259	94.898	107.329	119.334
83.447	95.258	107.707	119.345
83.457	95.336	107.785	119.423
83.600	95.390	107.901	119.516
83.684	95.431	107.912	119.561
83.791	95.423	108.035	119.696
83.809	95.426	108.182	119.728
84.121	95.574	108.277	119.867
84.225	95.701	108.287	120.008
84.250	95.714	108.480	120.099
84.389	95.815	108.598	120.395
84.431	95.843	108.609	120.427
84.512	96.018	108.760	120.651
84.533	96.057	108.816	120.684
84.601	96.126	108.945	120.902
84.707	96.193	108.991	120.854
84.790	96.562	109.097	120.908
84.795	96.575	109.121	120.850
84.934	96.835	109.187	120.907
84.983	96.941	109.272	121.008
85.174	96.998	109.470	121.077
85.204	97.254	109.661	121.098
85.277	97.309	109.693	121.138
85.363	97.621	109.748	121.180
85.435	97.635	109.786	121.208
85.691	97.814	109.959	121.232
85.725	97.906	110.094	121.355
85.850	97.973	110.117	121.476
85.864	98.488	110.141	121.482
85.966	98.714	110.196	122.343
85.976	98.733	110.245	122.426
86.006	98.789	110.296	122.445
86.056	98.804	110.570	122.590
86.418	99.104	110.587	123.072
86.458	99.114	110.632	123.084
86.478	99.213	110.747	123.338
87.306	99.225	110.819	123.350
87.354	99.231	110.837	123.475
87.391	99.257	110.995	123.474

Những phiếu quốc-trái có số ở trên này thì được linh tiền tại các Kho-bạc trong cõi Đông-pháp hãi đâu từ ngày 15 tháng mười tây.

Khi linh chỉ phải trả tiền thuế nhà nước đã định mà thôi.

Các người có những phiếu ấy phải đem nộp phiếu tại Kho bạc từ bây giờ để tiện việc kiểm soát. Khi nộp sẽ có giấy biên nhận.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Câu Nôm vịnh Quyển nội...

MMDCCCLXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua chốn Hà-thành ngó mất lòng.
Chức trọng quyền cao ghi mặt đá,
Lòng son dạ sắt tạc bia rồng.
Hai bên hồ phục gò cùng núi,
Bốn mặt long triều nước với sông.
Phong cảnh ngẫm xem tươi tốt lắm,
Đức nhân sáng sủa biết bao cùng.

Nguyễn-văn-Tín
28, Route de Huế, Hanoi

MMDCCCLXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nhớ chữ công phu dám phụ công.
Mấy nhận cung tường nên chính khí
Bao tòa danh giáo nức anh-phong.
Đội ơn Không-tử sinh không cạn,
Mang giận Tần-hoàng núi vẫn đông.
Bề thánh rừng nho đà thịnh cả,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Đặng-văn-Tuấn
8. Rue des Etoffes, Hanoi

MMDCCCLXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng ngày ngày khắp Á-đông.
Đạo Đức nền xưa gương chói lọi.
Cương thường buổi mới nước nhờ [trông.
Xuân qua thu lại hương càng đượm,
Gió Mỹ mưa Âu lửa vẫn nồng.
Còn nước còn non còn thánh miếu,
Tứ Thủ Tứ Nội một nguồn thông.

Đinh-mạnh-Ngữ
Rue Tân-khai, Hà-nam

MMDCCCLXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu bây ta lại làng.
Đường bệ vẫn màu son phấn đượm,
Xuân thu giữ mãi lửa hương nồng.
Nàng kia ai đắp mà nên núi,
Nhị nọ ai đào đấy hỡi sông.
Rắp mặt áo nho thăm đạo cảnh,
Dọ cầu cho đợi bắc chưa xong.

Đặng-cao-Tụy
Giáo-học làng Sơn-đông, Vĩnh-yên

MMDCCCXC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Bể bắc trời nam tiếng một vùng.
Trên mé hồ Gươm cung điện cũ,
Đầy nền khoa giáp lửa hương chung
Này nhà Giám-tế này bia đá,
Nọ Nhị hà trong nọ núi Nùng.
Nên nước Lạc Hồng thơ Bắc hạnh,
Nhìn xem em có biết hay không ?

Lại-Sâm, Thái-bình

MMDCCCXCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ngẫm nghĩ mà ai chẳng để lòng.
Sông Nhị non Nùng chung khí tốt,
Hồ Gươm bia đá nức hương xông.
Xem văn phải biết hồn Nam quốc,
Vào miếu đừng quên giống Lạc-Hồng.
Kia lá anh-tuy còn có kẻ,
Nay nhà Giám-tử có ai không ?

Bùi Ngân, Thái-bình

MMDCCCXCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thử ngẫm giờ xem giống trước không.
Dựng cột cương-thường soi nhật-nguyệt,
Xây tường đạo đức ánh non sông.
Bia đề khoa giáp in rêu bẽc,
Sóng rọn hoa-phong nhuốm bụi hồng.
Quân bảo xuất đề nay đã chị,
Nghĩ trong nữ-giới cũng anh hùng.

Nữ học-sinh, Thái-bình

MMDCCCXCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Phong cảnh nay đà khác trước không.
Cột đựng mối giường hơi gió động.
Tường xây khuôn phép nửa rêu phong
Kẻ gần bia đá hương còn ngát,
Trông thấy hồ Gươm bóng vẫn trong
Bác-cổ có lòng trang sức lại.
Bảo đề sao để tiếng quẩn hồng.

Tú-tài, Vũ-Đàm
Hoằng-hóa, Nghĩa-sơn, Thanh-hóa

MMDCCCXCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu dựng bao giờ có biết không ?
Chín nhận tường xây nền đạo đức,
Ba từng cửa mở lối nho-phong.
Gần bên nhà Giám bia còn tạc,
Quanh trước hồ sen kiểm chửa sung
Nước nhà văn-hóa ai đấy tá,
Càng lồng vẻ đẹp với non sông.

Dương-đức-Thịnh, Thanh-hóa

MMDCCCXCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Lê Lý đời đời bút tỏa-công.
Phú-mỹ cung tường ngang Trấn bắc
Uyên-nguyên đạo thống tại Hà-đông
Nguồn bèn Tứ thủy dang sông Nhị,
Trí ở Lương sơn lại núi Nùng.
Nhà Giám muôn đời bia tạc đó,
Được nhờ Khổng-hiền mãi vô cùng

Trịnh-mộng-Hoạch
Làng Hội-phụ, Bắc-ninh

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
13 giờ 29 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch
Thứ-tư 17 Septembre 1924
Quatre Temps.

Âm-lịch
19 tháng 8 năm Giáp-tí
Ngày Kỷ-hợi.
Sao: Mộc Bảo Bịch, Trực Mãn.
Kị: Phá-khoán. Giá-thú.
Nên: Tế-tự, Ky-phúc, Thương-biểu, Hội-hữu, Xuất-hành, Tiến nhân Dĩ-sĩ, Nhập-học.

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	10 à 90
— nhì	10 45
— ba	10 00
Thóc.	5 40
Ngô	6 40

Giá bạc. Kể từ ngày 16 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà nước định là 2 90

Tàu chạy Quảng-đông. — Nhà Bưu-điện vừa có giấy yết thị đổi lại tin tàu đáng trong báo trước như sau này :

Tàu *Songbo* chạy đi Canton đường Hoi-hao và Hongkong đến ngày thứ năm 18 septembre hồi 7 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Vậy các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 17 septembre

Quan Toàn-quyền trở về Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin hiện đang ở Nam-kỳ, nghe nói chừng ngày 24 tháng này thì ngài sẽ trở về Hanoi.

Một điều các binh sĩ ta nhập tịch dân Pháp nên biết. — Vừa rồi quan đại-tá Picot là thủ-dân nghị-viên có hỏi quan Thượng-thư Binh bộ rằng một người đội bản xứ ở thuộc địa-nhập tịch dân Pháp từ ngày nhập tịch trở đi, bất cứ tại ngũ hay là vào quân dự-bị đều thành ra người Pháp cả.

Những người đã lên cai đội bản xứ rồi, mà vào ngạch Pháp hễ có thi đỗ theo như thể-lệ và chương-trình do quan Thượng-thư bộ Binh định thì mới được giữ nguyên chức cũ ở trong ngạch bản xứ được.

Còn những người cai đội không thi đỗ thì có quyền được kén chọn, một là vào ngạch Tây thì phải làm lính, hai là muốn giữ chức cũ của mình đã được từ khi chưa nhập tịch thì phải kể vào ngạch bản xứ.

Đô Phi-liệt. — Có tin rằng khúc đê Phi-liệt chừng đến 25 tháng này thì hàn khẩu xong.

Ba cái quà của nhạc phụ phi-tướng Pelletier d'Oisy. — Ngày khi phi-tướng Pelletier d'Oisy mới ở đây bay đi Nhật-bản, bản-báo đã đăng rằng nhạc-phụ ông ở bên Pháp có nửa rằng nếu ông bay được đến Alep thì thưởng cho một khẩu súng, bay được đến Đông-dương thì thưởng một cái ô-tô và bay được đến Nhật-bản thì thưởng cho một cái nhà ở nhà-quê. Nay phi-tướng đã trở về đến nhà thì được lĩnh cả ba cái quà của ông bố vợ đã hứa.

Dinh quan Giám-đốc chính-trị. — Cái nhà số 58 phố R. chaud trước là nhà ở quan Đông-lý phủ Thống-sứ thì từ nay sẽ dùng làm dinh quan Giám-đốc các việc chính-trị và cai-trị tại Bắc-kỳ.

Trường Nữ sư-phạm. — Trong số báo trước bản quan đã đăng danh sách các cô trúng tuyển vào học trường Nữ sư-phạm, song vì theo cái bang do một bà đầm giáo-học viết cuốt quốc-ngữ không đanh đấu cho nên có nhiều tên sai lắm.

Vậy các cô nào, tên in sai cứ viết giấy lại, bản quan sẵn lòng cải chính cho đúng. Nay mấy cái chính mấy chỗ sai lắm sau này :

Cô Nguyễn-thị-*Thứ* in lắm là Thư		
Cô Phạm-thị-*Bình*	—	Bính
Cô Phạm-thị-*Nuân*	—	Poan
Cô Phạm-thị-*Lối*	—	Lot
Cô Nguyễn-thị-*Thụy*	—	Tuy
Cô Phạm-thị-*Giậu*	—	Giản

Có này được vào học không phải thi vì năm ngoái đã đỗ rồi mà chưa vào học.

Thi vào trường Bảo-hộ. — Danh sách các học-sinh trúng tuyển vào năm thứ nhất trường Bảo-hộ, vì số báo thứ bảy trước đăng sót một tờ, nay đăng lại như sau này :

MM. Trịnh-huy-Tiếu, Tô-thúc-Doanh, Phạm-gia-Kính, Phạm-đức-Quang, Trịnh-v-Tuất, Ng-quang-Thấu, Vũ-thế-Chiêu, Ng-văn-Giậu, Ng-Lâu, Ng-hữu-Kỳ, Phạm-hoàng-Tín, Ng-trọng-Quang, Ng-trung-An, Mai-xuân-Vân, Vũ-thái-Tường, Trần-trung-Tín, Đỗ-đức-Thọ, Bùi-đức-Hưng, Trương-v-Thành, Phạm-hữu-Huấn, Phạm-gia-Vinh, Đặng-quang-Tự, Ng-văn-Bình, Ng-văn-Trọng, Lê-văn-Cầu, Ng-đức-Đại, Đào-v-Thiết, Lê-v-Quyết, Phạm-trọng-Đang, Lã-phạm-Dung, Trịnh-đình-Trù, Hoàng-khắc San, Đỗ-đình-Oánh, Phạm-hữu-Chân, Ng-v-Hiền, Ng-v-Tuân, Đàm-quang-Kinh, Đỗ-đức-Vượng, Đỗ-hữu-Ích, Ng-đức-Vi, Ng-đích-Trung, Đặng-trần-Liên, Ng-văn-Tuất, Trần-quang-Bính, Phạm-ngọc-Bình, Lê-v-Lợi, Ng-đình Dung, Lê-đình-Giáp, Ng-ái-Sơn, Ng phan-Gĩ, Nguyễn cao-Hoan, Tạ-như-khuê, Lê-văn-Tu, Phạm-tất-Đắc, Nguyễn-xuân-Tôn, Đặng-hữu-Lương, Ng-hữu-Thăng, Lê-nguyên-Chi, Lý-nguyên-Bách, Vũ-đình-Tụ, Lê-sĩ-Quý, Hoàng-v-Vân, Ng-tiến-Điển, Ng-văn-Doãn, Cao-đắc-Tấn, Phan-xuân-Đồng, Nguyễn-văn-Trinh, Bùi-đình-Sang Ng-kinh-Chi, Võ-văn-Dương, Đào văn-Lai, Trịnh-huy-Nghĩa, Trần-đình-Huyến, Ng-hữu-Tuyên, Vũ-văn-Phúc, Phạm-văn-Bảo, Ng-sĩ-Gi, Nguhoài-Cận, Ng-văn-Chất, Lê-văn-Thịnh, Phạm-gia-Nhụ, Ng-Cửu, Vũ-kim-Vinh, Ng-cát Tường, Ng-hữu-Đạo, Ng-đăng-Phú, Ng-văn-Viên, Đỗ-văn-Minh, Ng-v-Nghĩa, Ng-đình-Lan, Đào-trọng-Cát, Ngô-quang-Chỉ, Ng-Khôi, Đỗ-ngọc-Oánh, Trần-văn-Bảo, Nghữu-Thi, Ng-văn-Thăng, Lý-đình-Xoan, Ng-ngọc-Diêm, Ng-trọng-Phú, Khuất-duy-Tiến, Phạm-quang-Tăng, Ng-văn-Thân, Phạm-gia-Khải, Hoàng-đình-Cận, Đỗ-huy-Đáu, Vũ-sỹ-Nghị, Dương-tự-Phẩng, Ng-quốc-Trinh, Hoàng-bá-Gia, Dương-đức-Viên, Vương-hữu-Trân, Phạm-thảo-Nhượng Lưu-đình-Phác, Uông-văn-Thuần, Ng-văn-Tốn, Vũ-đình-Mân, Lê-văn-Phu, Ng-bằng-Tuyết, Ng văn-Thịnh, Ng-mạnh-Tường, Phạm-văn-Sinh, Ng-như-Quang, Ng-vinh Đức, Trần-ngọc-Du, Lê-tài-Cường, Nguyễn-v-Lễ, Dương-đức-Đàm, Lê-hoa Phát, Ng-v-Ao, Ngô-vi-Lư, Ng-v-Tấn, Phạm-v-Nghi, Ng-phúc-Long, Ng-v-Lâm, Ngô đức-Chu, Phan-đ-Nguyên, Phùng-huy Chương, Đỗ-đức-Thành, Ng-thế-Vinh, Ngô huy-Ngự, Trần-trọng-Đạt, Nguyễn-văn-Phác, Đặng-vũ-Rung, Hoàng-đình-Chúc, Lê-văn-Hòe, Ng-xuân-Đắc, Ng-văn-Xương, Ng-v-Thám.

Bốn cậu sau này được đỗ vào số phụ, hễ có chỗ khuyết thì được vào học :

MM. Lê quang-Trúc, Ng-trọng-Phục, Bùi-quốc-Xuyên, Bùi-huy-Thêm.

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay, tòa án Đại-hình đã bắt đầu mở vụ thứ ba và xử những việc sau này :

Việc cố sát. — Việc lí lên Thit-Pha, Chau-Tem, Nai-Phong, Nai-Noy, Thit Phao can về tội cố sát người Lào tên Nai-Sang Vientiane (Ai-lao) thì tòa hoãn đến vụ Đại-hình sau là ngày 4 octobre 1924 vì bên Ai-lao bị lụt nên những chứng đòi không đến kịp.

Việc tiêu liền của nhà giây-thép Thái-bình. — Nguyễn-văn-Cơ là thư-ký sở Bưu-chính, bỏ làm chủ-sự ở tỉnh Thái-bình từ năm 1921. Đêm mồng 3 rạng mồng 4 tháng tư năm 1924 tự nhiên bỏ sở đi, có để một cái thư nói với M. Lại là thư-ký làm phụ ở đấy rằng đi sang Nam-định thăm người anh em bạn yếu, nếu đến trưa không thấy về thì cứ báo để quan chánh biết.

Sáng hôm mồng 4 tháng tư khi M. Lai đến sở tìm việc thấy cái thư ấy, liền đi báo quan chánh-sứ Thái-bình. Quan chánh sứ được tin M. Cơ trốn, lập tức báo cho quan Chánh Bưu-điện biết. Bấy giờ quan Chánh Bưu-điện cứ một viên thanh-tra đến kham quỹ thì thấy thiếu mất số tiền là 3.101 $ 46.

Trưa hôm mồng 4 tháng tư thì bắt được thấy Cơ tại tỉnh Bắc-giang. Hỏi thì có thú nhận ngày là trốt lấy tiền quỹ đánh bạc và hát nhà trò.

Người can phạm chưa can án lần nào.

Tòa xét xong kết án phạt Nguyễn-văn-Cơ 5 năm tù án treo và 1.000 quan vì xét xưa nay làm việc vẫn được chủ khen và hiện có mẹ già và 8 con bẻ còn nhỏ.

Tòa Thượng-thẩm. — Về phiên án ngày thứ năm trước, báo đăng có bỏ sót việc sau này :

Bùi-văn-Rụ tức Lý-Giụ ở làng Halen, huyện Hải-hậu có trốn sang ăn cỏ ở ấp Hải-nhuận rồi của M. Lưu-thế Chấn và phá cả ruộng khoai. Đình-v-Ết-Toánh và Ng-văn-Tùy là tuần-đình ấp Hải-nhuận ra giữ trốn lại; Bùi văn-Rụ chẳng những không ăn lỗi, lại cho người nhà ra trói hai người tuần-đình lại.

Tòa Nam-định xử phạt Bùi-văn-Rụ tức Lý-Giụ 1 năm tù. Y xin chống án. Tòa Thượng-thẩm y án phạt Bùi-văn-Rụ 1 tháng tù, song cho án treo, vì tội nhẹ trước chưa can án lần nào.

Sách mới xuất bản. — Bản quán mới tiếp được quyển « Tỉnh Thanh-hóa » của ông H. Le Bre'on, khoa-học cử-nhân, nguyên đốc-học tỉnh Thanh-hóa. Sách in lần này là lần thứ hai, có sửa đổi ít nhiều. Sách in giấy tốt, có tranh ảnh và bản đồ. Giá 0 $ 6.

Tiền quyên giúp người bị lụt. — Hội-đồng cứu-tế vừa gửi cho bản báo hai tờ biên bản về việc giúp người bị lụt, tờ thứ nhất nói số tiền đã quyên được với tiền thu trong một buổi hát do một bọn học sinh trường Bảo-hộ đã tự tổ chức ra để giúp đồng công là 1001 đồng.

Hội-đồng định nộp số tiền 1001 đồng ấy vào phủ Thống-sứ. Bản thu hai kể những số chi và thu trong buổi hát nói trên kia, còn lại là 195 p. 70.

XE Ô-TÔ BÁN

Một cái xe SALMSON, 7 mã-lực, 3 chỗ ngồi, mới chạy hơn 1.000 kilom. (Chưa về tây).

Một cái xe BERLIET, 16 mã-lực, máy chạy còn tốt, phải thay accus.

Một cái xe FORD, cũ bán rẻ.

Hỏi tại bản-quán

Bán một cái xe pousse-pousse bánh caoutchouc, còn tốt, 120 $.

Hỏi tại bản-quán

Hội chợ Hanoi

1. làm thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Thi bằng Thành-chung Pháp-Việt. — Chiều hôm qua thi những bài sau này :

Toán học
(Cả năm ban và nữ ban)

1°) — Les nouvelles pièces indochinoises de 0 p. 05 sont formées d'un alliage contenant 0,25 de nickel et 0,75 de cuivre; la densité du nickel est 8,80 et celle du cuivre 8,93. Calculez la densité de l'alliage considéré; calculez ensuite le volume de 20 pièces de 0 p. 05 sachant que chacune d'elles pèse 5 grammes.

2°) — Les nouvelles pièces indochinoises de 0p.05 en bronze de nickel ont 24 mm de diamètre, 1mm 8 d'épaisseur et sont percées d'un trou circulaire de 5mm5 de diamètre. Calculer le volume de la colonne cylindrique creuse formée par une pile de 20de ces pièces.

Luận quốc-ngữ
Décrivez un enterrement somptueux.

Khoa học
La craie : préparation — propriétés usages. Ciments et mortiers.
Les houilles 1° — Composition et variétés ; 2° mode de formation.
Que savez-vous des charbons indochinois ?

Thi vẽ
(Nam ban)
Dessin à vue : un bicyclette. Croquis coté : un sabot annamite (à main levée) (Plan, élévation, profil).

Thủ công
(Nữ ban)
Thi vẽ
Décorer un plat ovale en porcelaine d'une bordure à la grecque entremêlée d'une mince ligne florale. Le fond du plat sera décoré d'un motif emprunté au règne végétal au choix de la candidate.

Thi khâu
Reprise sur trou carré.

Võ Huế. — Binh-an vận-tải công ty đã sắm đủ xe auto để đón các ngài đi cung chiêm.

Đi xe chuyền, hoặc thuê xe riêng :

1°) Muốn đi thẳng một mạch, từ Vinh tới Huế. *Không phải mất thì giờ mần-xẽ các trạm, không phải đáp xe lửa Đông-hà.*

2°) Muốn đi đêm cho mát và kịp sáng hôm sau ở Huế.

3°) Muốn đi auto mới, rộng, tài-xế giỏi và cẩn-thận.

Xin kịp viết thư trước cho Bản-công-ty để xếp đặt cho thứ tự :

Vinh : *Binh-an-vận tải công ty, 12, rue Destenay.*

Hanoi : *M. Hoàng-ngọc-Quế, 59, rue du Tonkin.*

Cuộc đấu-xảo mỹ-nghệ-hội Khai-trí mở từ ngày 25 novembre 1924.

Hội Trí-trí. — Đến thứ năm 18 tây này, hồi 8 giờ tối, tại hội Trí-trí, ông Trần-thọ-Huy sẽ nói chuyện về « cách đề-phòng về bệnh chó dại ».

Ngạch lâm-chính. — M. Đoàn-v-Nghĩa, lâm-chính chuyển môn coi sự hạng tư tại sở lâm-chính Tuyên-quang, thì cho như đơn xin, được nghỉ giả hạn một năm không lương.

Ngạch khán-hộ. — Có Lê-thị-Nhớn, khán hộ tạm thời tại nhà thương Lạng-sơn, Trần-thị-Nhân, Ng-thị-Thân, Ng-thị-Chữ, khán hộ công nhật tại nhà thương Hanoi, Ng-thị Phương, khán hộ tạm thời tại nhà thương Sơn-tây, Đỗ-thị-Bang, cựu khán hộ tập sự, vì đã trúng tuyển kỳ thi ngày 29 août 1924 vừa rồi, đều được bổ khán hộ tập sự tại nhà thương Hanoi.

Ngạch bảo-chế. — M. Chế-quang-Thương, bảo-chế thì sai hạng tư ở Thái-bình, được nghỉ 15 ngày, lĩnh cả lương, để về Huế.

Xà-phòng **THIBAUD**
làm bằng nước hoa Cologne
0 $ 15 một bánh
Hiệu Bảo-chế CHASSAGNE
69, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Trục xuất cảnh ngoại. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định trục xuất một người Nga-sự, một người Nga, một người Khách Phước-kiều nhập tịch Nhật-bản, một người Khách Triều-châu ra khỏi địa-hạt Đông-dương và Quảng-châu-loan.

Mông hồ. — M. Đặng-doãn-Huyên, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ trợ giáo tập sự.

M. Hoàng bá-Bích, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ trợ-giáo phụ-tá.

Mme. Hoàng-thị-Tân, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, được tạm bổ vào trường hàng Cót, lương mỗi ngày 0$50.

Nguyễn-văn-Ty, có bằng Sơ-học Pháp Việt cựu học-sinh trường Sư-phạm, được bổ trợ giáo tập sự.

M. Nguyễn-văn-Hoàn, quản làng Lạng-sơn, được bổ làm chánh phụ tá trong ngạch học chính, lương mỗi tháng 15$

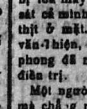
Từ chức. — M. Vũ-văn-Trạm, trợ giáo phụ tá ở Ban-mương, châu Bình-gia (Lạng-sơn), được từ chức.

M. Nguyễn-năng-Tâm, trợ giáo phụ tá ở Cẩm ngọ, phủ Yên-bình (Tuyên-quang) được từ chức.

CÁC QUÍ KHÁCH NÊM
• THỬ MÀ XEM !

Các vị thuốc bí hiệu Con Gà, đang chế-tạo kiểu mới, hạng nhất chế (Fabrication nouvelle) của Đông-dương Tân-Thần Công-Ty toàn bằng thuốc nguyên-chất bảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa ngọt, vừa thơm, không rào rỉ, không chát đắng. Thử một biết ngay.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Mentès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CẢ-VIÊN
(Capsules Jaunes de Foie de Morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, nặng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 2$00

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một việc đáng khen. — Vào hồi chín giờ rưỡi sáng ngày thứ bảy trước có đoàn xe hàng, từ nhà ga xuống Sán-kẻ ở mới chạy gần tới Ngã-sáu thì giữa lúc ấy có chú Khách bên ấng dong chực đi qua đường sắt nên người gác ở đầy vội-vàng chạy ra cản chú ta lại mà chẳng may lại bị toa máy đi đến nơi va phải sát-sát cả mình mẩy và toạc mất miếng thịt ở mặt. Người ấy tên là Đặng-văn-Thiện, ông chủ-sự nhà ga Haiphong đã nhận cho đi nhà thương điên-trị.

Một người làm việc vì bổn-phận mà chẳng may bị nạn như thế thực đáng khen, vậy công-ty Hỏa-xa nên tưởng lệ cho người ấy được xứng đáng.

Ô-tô đụng xe đạp. — Chiều tối thứ bảy, vào hồi 17 giờ 15 ở đường Lạch-tray có xảy ra cái nạn ô-tô đụng xe đạp rất ghê gớm. Người đi xe đạp tên là Phạm-thế-Phong, 37 tuổi, làm nghề thợ may ở số nhà 112 cùng đường ấy bị trọng thương ở chân trái thì đã đi nhà thương chữa thuốc. Cái xe đạp bị gãy nhừ, còn ô-tô ấy số T. 467 không việc gì cả.

Thảm trọng. — Hồi 4 giờ sáng ngày chủ nhật người tại vôi ở sông Bonnal trước cửa nhà máy La-nhiên cũ một cái xác người đàn ông trạc 50 tuổi, cần cước không rõ chừng nằm nước đã lâu ngày nên thịt đã rữa nát. Sở Cẩm phái người lại biên khám rồi đưa vào nhà xác để mai-táng.

Cô đầu ăn. — Mới bảy xu và thêm vài bào bạc nữa vừa được nghe cô đầu Tàu hát, vừa được ăn uống. Có ngần ấy tiền mà được thưởng giám ngần ấy ngón, hèn chi nhiều người tiêu-xài chẳng hóa được đủ nhau thử mới lạ.

Nguyên một hiệu cao-lâu kia ở bến mãi, nay mới chịnh đến lại, bèn kiếm cách tranh mối bằng cái bạn đồng-bang thì tối tối thuê phường lốc-bốc xoàng và những cô đầu ngư-ông đồng-hương lại đàn hát để mong dắt khách ăn chơi được đắt. Cái cách chiêu hàng ấy nghĩ cũng khéo, họ bày ra như thế không những người họ đưa nhau vào ăn uống nghe hát, mà cả đến người nhàn thấy tụ cũng cầm cổ vào đông đảo để.

Nghe nói hiện đã mỏ lối nhất riêng số tiền những người lên gác ăn uống nghe hát cũng được khá lắm vì mỗi vị không tính tiền hàng phải trả thêm bảy xu nữa.

HÀ-ĐÔNG

Tiệc hội tennis. — Hội Tennis Hà-đông vẫn có lệ thường xuân thu hội kỳ đặt tiệc để các hội-viên họp mặt mua vui. Hôm 13 septembre nhân tết Trung thu, hội có mở một tiệc khác hẳn mọi năm, là vì thường nguyệt trên mặt sông Nguệ-giang. Độ này tiết trời nóng nực, rủ nhau thả một là thuyền đủng đỉnh giữa dòng sông, thật không khác gì như đem mình đương ở chốn hồng-trần ra ngay miền Nhược-thủy vậy. Ngoại cái cảnh-trí làm vui tươi cùng mấy bạn tri-âm, nghe tiếng ca-quản, nhấp chén « vạn địch », thiết tưởng còn có gì thanh hơn mà lịch hơn nữa ?

Chơi trăng nên phải biết tình,
Thú phong lưu hà riêng mình Tô-công.

Đúng 10 giờ tối bắt đầu vào tiệc, có lẽ ca-nhi hát mấy bài chúc mừng hội. Đoạn ông hội-trưởng Hiệp, theo lệ thường, nói mấy lời chúc mừng và bảy tỏ cái tình hình của hội, tuy vẫn được hoàn hảo, nhưng hiềm một nỗi không thấy tấn-tới hơn, vì số hội-viên không được đông cho lắm. Cứ xét kỹ thì vì có nhiều người không thiết đường thể-dục, coi như là một việc chơi vô-vị và không coi cái nghĩa hợp quần làm quí làm trọng, lấy cái chủ nghĩa cá-nhân làm đầu. Ai là người trí thức cũng biết rằng cái mục-đích rất cao-thượng của thể-dục là luyện-tập cho nòi giống được tráng-cường, và thể-dục có ảnh-hưởng rất quan-trọng đến đường trí-dục nữa, ta cứ lấy lời của nhà văn-sĩ Juvénal là đủ biết rõ. Ta cũng mong rằng các bạn đồng chí lưu tâm cổ-động cho số hội-viên mỗi ngày được tăng thêm lên thì nền hội được hưng thịnh vĩnh viễn mãi mãi.

Bữa tiệc thường-nguyệt đêm hôm rằm rất vui vẻ, đến tận 3 giờ sáng mới tan.

Đông-đình con thuyền mặt Nhuệ-giang
Cùng nhau khiển-hứng lúc canh tàn.
Hiu hiu cơn gió thu phong thổi.
Say tỉnh vui cười dưới bóng trăng.

Trần-Vượng.

Một người làm phi tiếng cho nghề mình. — Người ta nói rằng có một người trẻ tuổi làm nghề gõ đầu trẻ ở đây lâu hay bốn gì đó, tí lâu nay đối với 18 trẻ con đã làm ra lắm chuyện rất nên khinh bỉ : Như học-trò, cậu nào có đến học tư ở nhà thì mới cho lên lớp, còn những cậu không học tư thì nhất thiết bắm lại lớp dưới cả. Sau nữa lại bắt học trò mua sách của một người bạn mà mình đứng làm môi giới.

Đối với học trò thì hay giở vẻ học ra luôn, như lấy thước kẻm tre đánh xa lại.

Cái thói ấy mà không chừa thì có lẽ các nhà có con phải đến kêu quan trên. Nếu ít ấy nay cứ giở vẻ học ra thì hơn, mà muốn ăn-ở cho có đạo-đức thì không khinh đời thì cũng không nên giữ nghề gõ đầu trẻ làm gì.

P. lai sao

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

• TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ mới mua.

Ngày mồng 7 tháng năm, năm-kiện Khải-định thứ ba, tôn Mộ-cho phụng thì chiếu phê rằng:

Chiếu như đại-thần phòng của MONTÈS quí tâu, có chế một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng quả rồi hay, đáng nêu gương Chương, trước tục phê thị phê cho qui được phòng chế-dùng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

PHÚ-THỌ

Phải nên phòng xa. — Bên kia sông làng Tu-vũ, có cái núi đá tiếng nôm gọi là núi Trọ, tiếng chữ gọi là Đông-sơn. Các ông chủ thầu mọi nơi vẫn lên mua đá ở đấy, nên chi ở đấy làm ăn sầm-uất lắm, và hàng ngày vẫn phải dùng đến cốt-mìn bắn luôn. Song bắn cốt-mìn như thế có khi cũng nguy hiểm thực, là vì khi bắn cốt-mìn họ chỉ cắm có cái cờ ở đường, chứ không có cái hiệu gì cả, họ cắm cờ thế, người đi trên bộ đã đành, còn thuyền đi ở dưới sông thì sao? Mà đò ngang ở bến ấy chở về bên này vẫn phải đi qua chỗ ấy.

Vậy mong rằng quan trên sức cho những người nào làm đá ở đấy phải nên định giờ mà bắn cốt-mìn, và khi sắp bắn cốt-mìn phải thổi cái gì làm hiệu cho mọi người biết, thì mới tránh khỏi những cái lại nạn bất kỳ.

Lê-văn-Lâm lai cảo.

VIỆC KINH-BỔ

Thời tiết và mùa màng. — Mới đây trời mưa tưng trận khá to mà lại mưa luôn đến hơn ba ngày. Ai ai cũng lo chỉ sợ trời làm một trận lụt thì lúa gặp lúc đang trỗ sẽ hỏng cả. Nhưng mà không, trời cứ mưa cho ruộng đủ nước rồi lại tạnh nắng luôn, cánh đồng nào cũng tốt cả. Có nhiều nơi nay đã gặt, gặp trời nắng ráo thì tiện cho nhà nông được mọi bề. Giá gạo ở các chợ nhà quê nay mỗi quan đã được đến 7, 8 lon khá lắm. Mùa lúa tháng năm nay có thể trông đỡ được nhiều.

Thuốc Ấn-độ. Nước ta từ đã lâu nào thuốc Bắc, thuốc Nam, thuốc Tây, thuốc Nhật-bản, thứ nào người nước ta cũng dùng được cả, mà lắm khi cũng bị lầm nhiều. Nay lại có một thứ thuốc mới nữa là thuốc Ấn-độ.

Hiện nay thấy có một ông Mên (malabare) là người Ấn-độ đi bán trong các nhà quê khắp cả. Có một tháng ở gánh hai cái tủ trong ấy có vô số là thuốc hoàn tán cao đơn đều có toa ăn hoặc bằng chữ quốc-ngữ hay là chữ Tàu cả, cái lối tòa bạnh cũng giống như toa thuốc của Tàu vậy. Hiệu xưng là « Ấn-độ y-sinh gia dụng lương dược » phía sau thì ký tên « Y-gia chủ nhân cao-bạch ».

Chẳng hay có hiệu nghiệm gì không hay là lại như chú Khách bán bệnh ngày trước.

Gạo thua. — Hiện nay lúa mới đã gặt mười phần được năm sáu, so với mùa tháng tám năm trước thì mùa này được phần hơn, tuy thế mà giá gạo vẫn chưa được hơn, vẫn cứ giữ giá cũ nghĩa là mỗi một quan được 5 lon rưỡi (gạo mới) 4 lon gạo cũ.

Sự cơ cận của nhân dân hiện nay xem đã có lắm nơi. Nghe đâu quan trên có sức cấm gạo ở Trung-kỳ không được xuất-cảng, gạo ở xứ nào cứ xứ ấy không được vận-tải đi nơi khác. Tuy thế mà gạo vẫn thua hoài là bởi cớ chi?

Những hàng cơm tạm. Hiện nay ở Huế có bày ra lắm nhà hàng cơm tạm để tiếp đãi những người ở xứ xa về xem lễ tứ-tuần, những nơi ấy dưới nước trên bờ đều có cả.

Ở Huế hàng bán cơm có ít lắm, thế mà chẳng thấy ai khoanh trương việc ấy, để đến mỗi kỳ có việc gì đông đảo thì lại lập ra những quán tạm mà cung khách, thế thì làm sao cho được tiện phần tiếm tất cho người lạ được bằng lòng. Vậy thì sự lập nhà hàng cơm ở xứ này tưởng nên lưu ý vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Phẩm-nghị cung-tiến về lễ Tứ-tuần. — Trong số báo ra ngày 3 septembre mới rồi, bản-báo có đăng bài nầy, song vì in lầm mất một chữ, thành ra sai nghĩa.

Cứ như nguyên-cảo thì bài ấy nhan-đề là « Phẩm-nghị cung-tiến về lễ Tứ-tuần » mà in lầm là « Phẩm-nghị cung-tiến vì lễ Tứ-tuần », chỉ lầm có chữ « về » với chữ « vì » mà thành ra sai mất nghĩa. Vậy nay cải-chính lại, cho đúng với nguyên-cảo của bản-báo phóng-sự và cho đúng nghĩa.

Kỷ-niệm Nguyễn-Du Tiên sinh. — Nhân năm nay hội Khai-trí-tiến-đức ở Hà-thành đề-xướng lên cái lễ kỷ-niệm Nguyễn-Du Tiên-sinh, là tác-giả quyển « Kim, Vân, Kiều » là một áng văn-chương tuyệt-bút, có thể liệt ngang hàng với các cổ-kim thư-tịch có giá-trị ở hoàn-cầu.

Nay hội « Quảng-Trị » ở bản tỉnh cũng hưởng ứng theo, mà làm việc nghĩa-cử đó.

Hôm mồng mười tháng tám ta tức là ngày 8 Septembre là ngày húy-nhật của Tiên-sinh, hội Quảng-trị (1) cử hành lễ kỷ-niệm ấy một cách trịnh-trọng lắm.

Lễ kỷ-niệm mở ở nhà-mát quan Bố, vì nhà hội-quán không được rộng. Đúng bảy giờ 25 phút, mọi người dự lễ tề-tựu đông đủ cả, quan thượng-hiến bản-tỉnh Khiếu đại-nhân chủ-tọa, còn thì phẩm nhiều là các hội-viên, và các thuộc-viên ty Phiên, ty Niết cùng mấy nhà thân thương trong thành phố, cả thảy hơn ba mươi người.

Bảy giờ rưỡi, ông hội-trưởng Lê-quang-Phước đọc một bài diễn-văn kể lịch-sử Nguyễn Tiên-sinh, diễn-giả dứt lời, tiếng vỗ tay vang dông để biểu-lộ cái cảm-tình thành-kính mến phục một nhà Đại-văn-hào có một không hai của nước nhà vừa mới qua đời hồi cận-kim thời-đại. Đoạn rồi quan Bố nói mấy lời cám ơn hàng hội và tán-dương cái văn-chương truyện Kiều.

Qua tám giờ mở tiệc đạ-hội.

Cụ Nguyễn Du đối với bản-tỉnh cũng có một phần kỷ-niệm khác nữa là hồi năm Kỷ-tị về triều đức Gia-Long, cụ tĩnh cư ức thủ-hiến bản-tỉnh trong 4 năm, dân tình mến phục lắm.

Bản báo có lời ngợi khen và chúc mừng hội Quảng-trị đã làm được một việc có lý thú.

Bản được con hổ. Hôm 6 septembre mới rồi, M. Vũ-duy-Kỷ là đại-diện sở ballast của ông Bùi-huy-Tín ở nói Ái-sơn thuộc làng Vạn xuân về phủ Quảng-ninh, mới bắn được một con cọp cái to lắm.

(1) Hội Quảng-trị ở các tỉnh Trung-kỳ cái mục-đích cũng như các hội-Trí trí ở Bắc-kỳ vậy.

Nguyên vùng nầy vốn là ổ cọp, từ ngày sở thầu-khoán nầy đem dân phu đến đó lấy đá kể hàng trăm, ngày nào cũng bắn mấy chục phát mìn, cho nên giống ác-thú ấy cũng có tản bớt đi, nhưng cũng còn it con vẫn quanh quẩn ở miền Sơn-khê ấy, nay bắn được một con, thì chắc là được yên ổn.

TOURANE

Cá quật chết người. — Hôm 12 septembre ở làng Thạch thang có một bà già độ hơn 50 tuổi, đi đánh lưới ở bãi bể bị con cá to quật đổ rồi nhảm bụng dưới, đau lắm mà chết. Số là bà này vẫn chuyên nghề ngư-nghiệp; sáng hôm 11 septembre theo giờ ra bừa lưới ngoài, bãi lưới ngoài bãi Sơn-trà, đến trưa mới cạn chỗ lưới, trong lưới có con cá vượt to, cả này thường vẫn mắc lưới, song lại nhẹ ra ngay, không ai bắt được; bà ta thấy nó vùng vẫy, sợ nó nhảy đi mất, nên vội ra nắm lấy hai mối lưới để giữ, cứ đang may con cá mạnh quá, tuốn một cái ra khỏi lưới; khi tuốn ra nó quật cái đuôi trúng nhằm bụng dưới bà ta, đau quá liền nhào ngửa vào gốc, kêu la rầm-trĩ. Lái bạn thấy thế liền lập tức chèo ghe chở bà ta trở về, khi đến bãi phải lấy võng khiêng vô nhà lâu lắm giờ bà ta bèn đau tức bỗ bụng dưới lắm, song người ta lại kể ông chịu đem đi nhà thương, chỉ mới hai ba ông lang đến chữa. Thuốc thang mãi từ trưa đến suốt đêm, mà chỗ đau không thấy bớt, người bị nạn không ăn uống gì được, lại bí cả đại-tiện, bụng thỉnh to lên, cho ông lang phải chạy cả. Mọi người đều khuyên nhủ nên chở đi nhà thương, song bọ không nghe, cứ đi cầu đồng bóng đến nọ miếu kia, để xin tàn hương nước lã, và đặt bàn cũng vái tứ phương, đèn rang hương chong, khẩn cầu mãi cho đến trưa hôm sau vẫn không thấy bớt, Sau người đau ngày một yếu lắm, thế mà cũng bọ mới đi rước người khán-hộ nhà thương lên chữa, nhưng đã quá muộn rồi, thấy vừa mới tiêm xong liều thuốc, thì người bị nạn lìa trần, không thể cứu được nữa.

Tiếc thay! nếu họ biết đem ngay vô nhà thương, có lẽ không đến nỗi chết. Thế mà họ vẫn cứ tin-tri rằng đó là cả thần, vì phạm đến cho nên nghi bất!

T. L.

Bát quái-cheo!

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cố cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chẻ ngon.

SINH-THÁI

51, Giáp Phố hàng Ngang, 51

HANOI

2167

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

XEM ĐI XEM LẠI ...!

XEM MÃI CHƯA CHÁN..!

CHÈO CẢI-LƯƠNG

(Có tranh cảnh Trần-Phành chế tạo lối mới)

Tích hát chèo cải-lương này bản-hội chia làm hai hạ: Một hạn xưa nay vẫn diễn các quí khách đã kiết gọi là hạn cũ.

Lọ nhất là một hạn sắp nói đây nghĩa là khi ra trò thay đổi hẳn cả các đào kép không có một người nào ở hạn cũ. Hạn này gọi là hạn mới toàn những người chưa diễn ở hạn cũ lần nào).

Từ khi có tích hát chèo cải-lương này thì hai hạn cùng tuyệt tập một tích, từ ấy đến nay hạn cũ đã diễn qua 5 lần rồi, mà hạn mới chưa diễn lần nào.

Trước khi hạn hát mới của bản hội sắp diễn tích hát chèo cải-lương này hạn cũ này diễn một lần nữa để hiếu các quí khách một cuộc sau này bịch phẩm ở hạn mới.

Bản hội định đến chủ nhật 21 tháng chín tây này đã nguyên ban cũ (Bio kép như lần thứ nhất diễn

MỘT TRẬN CƯỜI

Chèo cải lương

Xin lấy vé xem từ tối thứ bảy.

Tối thứ ba 16 Septembre 1924

Nghỉ hát

Tối thứ tư 17 Septembre 1924

KỲ NỮ VÔ TÌNH

Ai quen bấy chữ tâm nghề,
Đề người sơ ngộ hoàng mê vì tình.
Rồi khi thuận đạo gia đình,
Ngẫm mà ơ dáng đại tình cho ai.

PHÚC-ÂM HỌC ĐƯỜNG

Bến đầu tháng Octobre này sẽ mở thêm một lớp dạy tối để các người đi thi các nơi: dạy français và mathématique, cả chữ ta dạy thật tốt. Ai muốn xin đưa demande lại nhà hội ở phố hàng Thiếc, số 49, mà xin.

4000

MỚI CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

Tập I, giá 0$15

Bán ở khắp các hàng sách

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhượng hiệu Bào-chế của ông cho ông Bomart, bào-chế sinh-viên hạng nhất về cao-đẳng học-đường Paris đã một năm nay. Ông Bomart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ đó thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chắng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

• THUỐC MYSOL •

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mầu hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thứ trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới nào phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hơi trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Cái sở thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cám ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thật PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế **CHASSAGNE** *59, rue Paul-Bert Hanoi*

Đề chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực rẻ giá, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

317

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Hới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cổng, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tôi, giá cũng hạ, vì hiệt tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MAO-THIỆN kính cáo.

Số 8

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Phủ-doãn bẩm rằng:

– Chúng tôi xét hỏi xong, xin làm tờ bẩm, để trình quan lão kin-lược tường công trước, rồi sau mới dám quyết-đoán.

Phủ-doãn các tư lui ra, lên kiệu về nhà, sai người đi bắt *Lỗ-đạt*. Bấy giờ *Vương quan-sát* vâng mệnh đem 20 tên lính đến chỗ *Lỗ-đạt* trọ thì chủ trọ nói rằng:

– Vừa rồi *Lỗ đạt* vai đeo khăn gói, tay cầm một cái roi ngắn, một mình ra đi. Chúng tôi vẫn tưởng là vâng mệnh quan kinh-lược sai đi có việc quan, cho nên không dám hỏi.

Vương quan-sát bảo phá cửa phòng *Lỗ-đạt*, ra xem thì chỉ thấy còn có mấy cái quần-áo cũ bỏ lại mà thôi. *Vương-quan-sát* sai người sục tìm khắp mọi nơi không thấy, mới bắt chủ trọ và các nhà lân-bang giải về nộp quan phủ doãn.

Vương-quan-sát bẩm rằng:

– Dám bẩm đại-nhân: *Lỗ-đạt* sợ tội bỏ trốn, không biết đi đâu, vậy chúng tôi đã bắt chủ trọ và các nhà lân-bang giải về, để đợi lệnh trên chỉ phán.

Phủ-doãn truyền giam cả lại, nhất-diện cho đi bắt các nhà lân bang chỗ *Trịnh-đỗ* ở. Lại sức cho địa-phương-quan đem bọn ngỗ-tác (1) đến khám nghiệm thi thể *Trịnh-đỗ*, rồi cho mai-táng.

Phủ-doãn thông-tư một đạo công-văn đi khắp các nơi, nói rõ niên-canh, quán-chỉ, hình dáng *Lỗ-đạt* những thế nào, hễ ai bắt được thì sẽ thưởng một nghìn quan tiền.

Lại nói chuyện *Lỗ-đạt* từ khi bỏ *Vị-xuyên* ra đi, cứ thẳng đường ruổi mau cũng không còn biết là về đâu cả. Đi độ nửa tháng, đến huyện *Nam-môn*.

Lỗ đạt liền vào trong thành, thấy thấy phố-xá đông-đúc, cũng thành ra một nơi đô-hội. Khi đi đến đầu phố kia, trông thấy một đám đông người đang xúm-xít đứng xem một cái bảng.

Lỗ-đạt thấy vậy, cũng lách vào xem, nhưng không biết chữ, chỉ thấy mọi người đọc rằng:

« *Quan huyện Nam-môn bảng mệnh* « *quan chỉ huy sứ ở Tuế-nguyên gửi* « *thư cho nhân-dân biết rằng:*

(1) Ngỗ-tác người là những người chuyên giữ về việc đi khám nghiệm thi thể

« *Hiện có công văn ở Vị-xuyên tư* « *sang nã trốc một tên phạm đánh* « *chết Trịnh-đỗ, tên gọi Lỗ-đạt, nguyên* « *làm chức đề-hạt tại trong dinh* « *quan kinh-lược.*

« *Thế ai dám chứa tên phạm ở trong* « *nhà và cho ăn uống thì cũng đồng* « *tội. Nếu ai bắt được hoặc biết mà* « *đi báo quan thì được thưởng một* « *nghìn quan tiền.* »

Lỗ-đạt vừa nghe đến chỗ ấy thì bỗng thấy ở phía sau lưng có một người reo to lên rằng:

– *Trương* đại-huynh! Đi đâu mà bỏng tôi đây!

Nói xong, liền ôm chặt lấy *Lỗ-đạt*, rồi dìu đi ra chỗ khác.

HỒI THỨ III

Bấy giờ *Lỗ đạt* quay đầu lại, nhìn người ôm lấy mình đó là ai thì thấy là ông già họ *Kim* ở trong tửu-lâu tại *Vị-xuyên* khi trước. Ông già họ *Kim* dìu *Lỗ-đạt* ra chỗ vắng rồi bảo rằng:

– Ân nhân ơi! Sao ân-nhân to gan thế! Người ta treo bảng thưởng một nghìn quan tiền để nã trốc ân-nhân, sao ân-nhân dám đứng xem. May mà gặp tôi, nếu không thì tất bị quan quân bắt được. Trong bảng có nói rõ niên-canh, quán-chỉ và hình-dáng ân-nhân đó.

Lỗ-đạt nói:

– Ta chẳng nói giấu gì nhà-ngươi, chỉ tại cái việc của nhà người mà hôm ấy thành ra ta xung-đột với *Trịnh đỗ* ở dưới cầu *Trạng-nguyên*. Ta chỉ đánh có mấy cái thì *Trịnh-đỗ* hết ngay, vì thế ta phải bỏ trốn. Đi liều trong gần một tháng, không ngờ lại bỏng tôi đây. Sao nhà người không về *Đông kinh* mà cũng tới đây làm chi?

Ông già họ *Kim* nói:

– Dám bẩm ân-nhân! Từ khi ân-nhân cứu cho tôi, tôi đã thuê một cỗ xe, định trở về *Đông-kinh*, nhưng lại sợ bọn họ đuổi theo, bấy giờ không có ân-nhân, lấy ai làm người bình vực. Bởi vậy tôi lại không về *Đông-kinh* nữa, cứ theo hướng bắc mà đi liều. Khi đi đến đây, bỗng gặp một ông ở làng diềng với tôi tại *Đông kinh* trước đến đây buôn bán. Ông ta mới đưa hai cha con tôi về nhà, lại làm mối con gái tôi cho một ông viên-ngoại họ *Triệu* là tay đại phú-hộ ở đây. *Triệu* viên-ngoại lấy làm nơi ngoại-trạch, để riêng một tòa nhà cho hai cha con tôi ở. Bây giờ cha con tôi được phong tác, đều là nhờ công đức của ân-nhân đó. Con gái tôi vẫn nói chuyện với tôi, cứ-cứng cái con trai bà của ân-nhân. *Triệu* viên ngoại cũng thích nghề múa gươm đánh côn, thường nói: « Ước gì được gặp ân-nhân thì hay ». Chúng ta xiết bao nhớ mến, ngày nay dẫu bỏng tôi đây, vậy xin mời ân-nhân hãy tạm về nhà ở chơi mấy hôm, rồi sau sẽ thương nghị.

Lỗ-đạt đi theo ông già họ *Kim*, đi độ nửa ngày thì đến nhà. Bỏng thấy ông già họ *Kim* vén rèm bước vào, gọi to lên rằng:

– Con gái ta đâu rồi! Ân-nhân đã tới đây!

Người con gái (tức là nàng *Thúy-liên*) bấy giờ trang-sức một cách rất lịch-sự, ở nhà trong bước ra, trông thấy *Lỗ-đạt* ngồi đấy, liền sụp lạy mà thưa rằng:

– Nếu không gặp được ân-nhân thương tình cứu cho thì làm sao còn có ngày nay!

Nàng *Thúy-liên* lạy xong, lại mời *Lỗ đạt* lên ngồi chơi trên lầu. *Lỗ-đạt* nói:

– Thôi, bất tất phải lên lầu nữa! Ta cũng sắp đi!

Ông già họ *Kim* nói:

Ân-nhân đã tới đây, khi nào chúng tôi để cho đi.

Ông già họ *Kim* khuân đem khăn gói và sắm sửa cho *Lỗ-đạt* đem lên trên lầu trước, rồi mới *Lỗ-đạt* lên. Khi *Lỗ-đạt* lên ngồi trên lầu rồi, ông già họ *Kim* lại bảo nàng *Thúy liên* rằng:

– Con ngồi đây để hầu chuyện ân nhân, tu đi làm cơm.

Lỗ đạt nói:

Chớ bày-đặt chi cả, thế nào cũng xong!

Ông già họ *Kim* nói:

– Cái ơn sâu của ân-nhân, dẫu kết cỏ ngậm vòng, chưa đã báo-đền. Gọi là có chén rượu xoàng, sá chi mà đáng nói!

Nàng *Thúy-liên* mới *Lỗ-đạt* ngồi ở trên lầu, ông già họ *Kim* đi xuống, bảo đứa nữ-tỳ dọn bếp, còn mình thì cùng một đứa nam-bộc kia đi ra ngoài chợ để mua các món ăn. Hồi lâu dọn tiệc tại trên nhà lầu, đặt 3 cái chén uống rượu, so 3 đôi đũa, bày la liệt các thứ quả-phẩm. Đến nữ-tỳ lại đem cái hộ rượu bằng bạc ra để đựng rượu. Hai nhà con ông già họ *Kim* mỗi người một *Lỗ-đạt* một chén rượu, rồi sụp xuống đất lạy.

Lỗ-đạt nói:

– Sao lại bày đặt ra như thế, há chẳng khiến cho tôi tổn thọ ru!

Ông già họ *Kim* nói:

– Tôi xin nói để ân-nhân biết. Số là khi hai cha con tôi mới đến đây, vẫn viết tên ân-nhân vào một mảnh giấy đỏ, rồi ngày đêm thắp hương cùng lễ, nay bỗng được ân nhân quá bộ đến, vậy cha con tôi xin cái đôi sụp lạy, để giải tấm thành.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VỊ THUỐC KIẾN HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, thuốc này, vì các vị thiếu-niên đã nhiều Ngại dắc dụng, nó chẳng những lá trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.

2) **Thuốc-ho**, ho hăn, ho nhiệt đàn hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống chỉ nửa chai khỏi ngay lập tức, mỗi lọ 0p 30.

3) **Thuốc lị**, bệnh lị thì lâm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc vàng, hoặc huyết, hễ không có hiệu phải gì trị, thực dễ hại người, thứ thuốc này có thể trị các chứng lị, mỗi chai 0 p. 30.

4) **Bạch-đới-hoàn**, chuyên trị đàn bà tiểu-tiện hạ huyết, bạch đới thường lưu, mỗi chai 1 p. 00.

Trong hiệu tắc nào cũng có thầy thuốc ai hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, và tiền cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên mấy gửi hầu.

SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện
Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal
Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris
Gởi bán tại Hà nội
hiệu bào-chế **CHASSAGNE**
59, phố Paul Bert

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ, nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hiệu **POMMADE ROYER**, dùng độ ngày tắt tức mà chóng khỏi lắm.
Ở Paris hỏi tại hiệu bào chế DUPUY, 225, R. St Martin.
Ở Hanoi hỏi tại hiệu Bd. CHASSAGNE

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SIMTHS
Rất nhanh rất công-hiệu
Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy hiểm cả.
Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris
Có gởi bán tại:
Hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ-BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mắt mán, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!



Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ



Tuổi mà người đàn bà phải sống lưng — 45 tuổi

GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay sống đau, tức hơi, chóng mặt, luôn luôn, đau thận, đi táo, hay mệt và khó chịu trong người. Lúc bấy giờ thì những chứng tạ máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc điều hòa mà các lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là:

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bệnh đã kể trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bệnh sau này: đau xương, tạ máu ở các huyết-quản và các tiểu-bệnh ngoài da như là hắc-lào, mụn cơm, các nốt mẩn, sẩn đỏ. Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp và ở các hàng thuốc vặt.

Bao giờ cũng công hiệu

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ

Gởi bán tại:
Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.
RẤT CÔNG-HIỆU
Giá bán 1$10
Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris
Có gửi bán tại Hà-nội
HIỆU BÀO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc:

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh: đau bụng đầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần: mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán: 0$60 một lọ

Bệnh hen

Dùng thuốc nước và thuốc xức mũi thuốc ESPIC
2 f. 50, một hộp. Bán tại tất cả các hàng thuốc và tại phố St-Lazare, số 31, Paris.
Nên hỏi cho rõng là J. ESPIC ở trên chữ thuốc.

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gấp.

Mắc bệnh gấp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh gấp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 50 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, chỉ-chốt, thứ năm mới cùng mọi người tới thăm gió sáng.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông cho đừng thuốc nhầm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 56, phố Principale, tỉnh Bắc-ninh, là một nhà chuyên-trị, hễ thuốc bệnh tình đã có tiếng, thông ngày nào là không tiếp được giấy người khen ở các nơi gởi lại. Cứ quyển đã hơn một đồng một lọ, [illegible]

ATOPHAN-CRUET
THUỐC ATOPHAN-CRUET
(1 một vị thuốc nào không có pha chế nhiều mấy, mỗi hoàn 0,50 xu, (uống từ 3 đến 6 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẬT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue du Pont-de-Bois, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẤM
Cũng có bán tại: Hanoi, Bd CHASSAGNE, Pharm.; Haiphong, L. BOURGUIGNON, Pharm., và các hiệu bào-chế khác.

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酋補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
無暗牛舌啞每舌啞沒喉疆欺咳栟

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
2099 *51, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN · NHỰT-BÁO
(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)
6 trương

GIÁ BÁN BÁO:

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, bàn thì sự xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ CHẠY
Công-ty PHẠM-VĂN-PHI



ĐƯỜNG TỪ-LÝ ĐI CHỢ HIẾU
Ở đầu TỪ-LÝ chạy hai giờ một xong sau chuyến xe lửa thứ nhất ở Đông-Hà về Vinh-Tây và Vinh-Bắc.
Ở CHỢ HIẾU, Phái-người đi hỏi 1 giờ chiều đến ga Yên-Lý về kịp chuyến xe lửa về Vinh và Đông-Hà.

ĐƯỜNG VINH VỀ HUẾ
Ở VINH đi hồi 4 giờ sáng sau Đông-hà vừa kịp chuyến xe lửa vào Huế.
Ở ĐÔNG-HÀ ra hồi 8 giờ sáng sau khi chuyến xe lửa thứ nhất ở Huế ra.

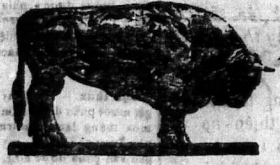
Các qui-khách đi lại đường Vinh-Đông hà nên đi xe thơ thì được cẩn thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác. Muốn khỏi sự lầm lẫy, xin liệt qui khách đánh giây thép trước cho bản-ty nhận được giây thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người nhà đi đón.

Đường Yên-Lý đi chợ Hiếu thì đánh giây thép ra PHẠM-VĂN-PHI Yên-Lý gare; — mà đường Vinh-Đông-hà thì đánh giây thép cho PHẠM-VĂN-PHI Đông-hà gare.

ĐƯỜNG SANG LÀO. — Vì độ này bên Lào mưa luôn xe không đi lại được nên xe chúng tôi cũng tạm không chạy, nhưng đến hết tháng mười tây (November) trở đi thì mới lại chạy.

SẮP MỞ
Ba
PACHOD Frères & Cie LYON
2050

THỊT ÓC
MUSCULOSINE BYLA
VITAMINÉE
LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU BẬC LẠI



Là một thứ thuốc bổ rất mạnh
TRONG
NHỮNG KHI GẦN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI
Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panama, có rút số để hoàn lại 600 francs Panama ở sau. Lâu mau phải nộp ngay 20 quan, con thì 12 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong biên. Giống thấy mỗi ngày đề danh mấy ra, có thể trở nên giàu có được).

Số nộp nếu kẻ đến kỳ 4 cược ngày mà số trúng-danh mà không đóng được số-kèo, nhà in mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số rồi là nhà thì mình được lĩnh nguyên số tiền lẫn lời. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần số 500.000 số trúng đến 1.000 quan, không có số nào không được hoàn lại số 600 quan. Mỗi năm có hai lần rút số, hạn 6 tháng 15.

Như vậy mua trái-đơn thì nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỢI SAU NÀY:

120 lô	500.000 quan	240 lô	1.000 quan
120 lô	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
200 lô	100.000 —	15.200 lô	1.000 —
200 lô	10.000 —	1.760.960 lô	600 —

Muốn có những lợi trên xin gởi mandat hay là giấy bạc ngân hàng, chỉ chỉ có một đồng cũng có thể đến mua được, tiền nhỏ không ngại. Bản hiệu sẽ gởi trái-đơn cho liền, gửi cho nhà có tới đến, không có điều gì phải lo, ngại cả.

Hễm nào cũng có 25 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Giá ngại muốn đợi nào cuộc rút số ấy rồi gửi giấy 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6578

Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn
Le Gérant NGUYỄN VĂN LUẬN